

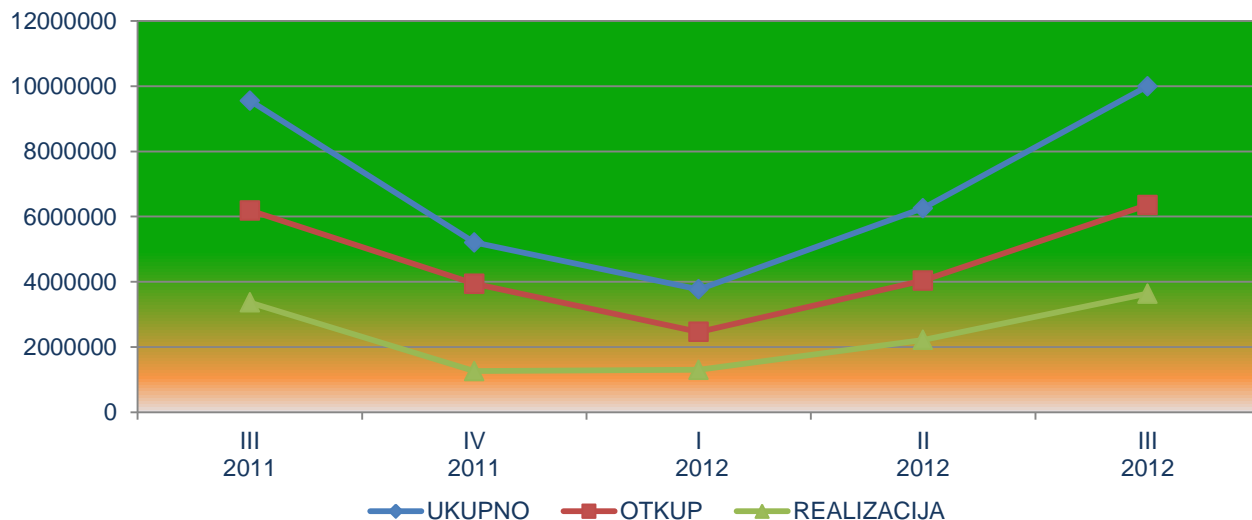
Otkup i realizacija proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u trećem kvartalu 2012.

Vrijednost otkupa i realizacije proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u trećem kvartalu 2012. iznosila je 9 994 323€, od čega je vrijednost realizacije iz sopstvene proizvodnje poslovnih subjekata iznosila 3 637 476 € ili 36,4%, dok je vrijednost otkupa od individualnih poljoprivrednih proizvođača iznosila 6 356 847 € ili 63,6%.

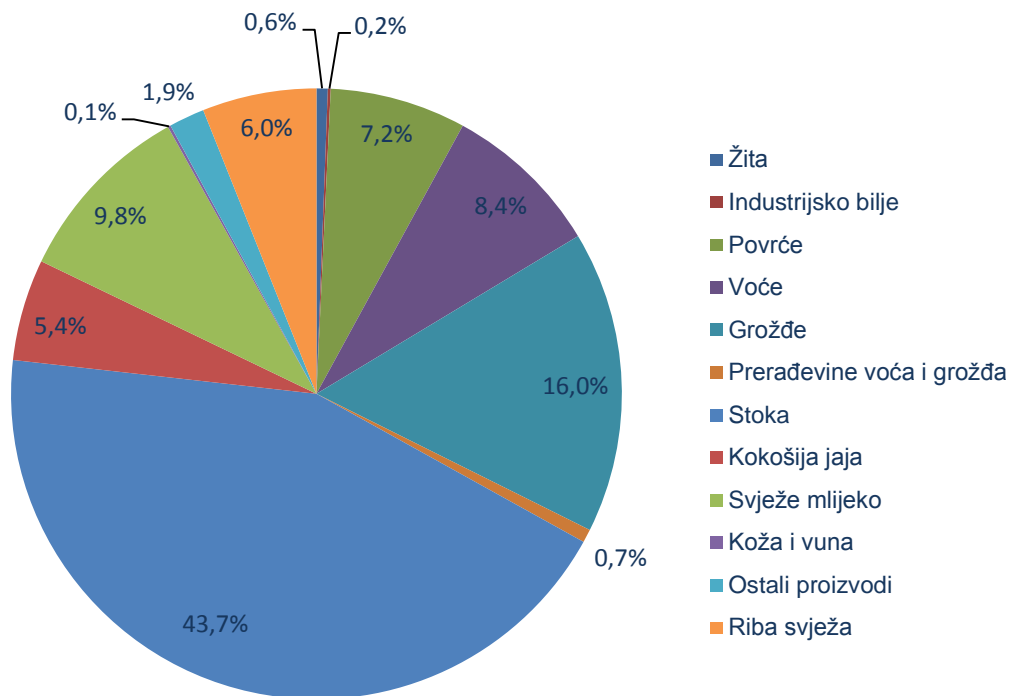
U trećem kvartalu 2012. u odnosu na isti kvartal prethodne godine vrijednost otkupa i realizacije proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva porasla je za 4,6%, odnosno u ovom periodu zabilježen je rast vrijednosti realizacije za 8,0% i otkupa za 2,8%.

U strukturi vrijednosti otkupa i realizacije proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u trećem kvartalu 2012. stoka po vrstama i kategorijama učestvuje sa 43,7%, grožđe sa 16,0, sirovo kravlje mlijeko sa 9,8%, voće sa 8,4%, svježe povrće sa 7,2%, svježa riba sa 6,0%, kokošija jaja sa 5,4%, ostali proizvodi sa 1,9%, prerađevine voća i grožđa sa 0,7%, žita sa 0,6%, industrijsko bilje sa 0,2%, koža i vuna učestvuju sa 0,1 %.

Grafik 1. Vrijednost otkupa i realizacije proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva po kvartalima

Grafik 2. Struktura otkupa i realizacije proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u trećem kvartalu 2012.

Tabela 1. Vrijednost otkupljenih i realizovanih proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

	Q ₃ 2011	Q ₃ 2012	$\frac{Q_3\ 2012}{Q_3\ 2011}$
Otkup poljoprivrednih proizvoda od individualnih proizvođača	6 186 277	6 356 847	102,8
Realizacija sopstvene proizvodnje poslovnih subjekata	3 366 771	3 637 476	108,0
Ukupno	9 553 048	9 994 323	104,6

Tabela 2. Vrijednost otkupljenih i realizovanih proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, prema grupama proizvoda u trećem kvartalu 2012.

	Ukupno	Otkup	Realizacija
Žita	59 400	24 510	34 890
Industrijsko bilje	15 242	15 242	-
Povrće	720 231	720 231	-
Voće	840 969	336 428	504 541
Grožđe	1 598 166	58 732	1 539 434
Prerađevine voća i grožđa	70 070	-	70 070
Stoka	4 368 126	4 195 830	172 296
Kokošija jaja	537 315	55 351	481 964
Svježe mlijeko	976 961	891 049	85 912
Koža i vuna	14 780	14 780	-
Ostali proizvodi	188 677	44 694	143 983
Riba - svježa	604 386	-	604 386
Ukupno	9 994 323	6 356 847	3 637 476

Tabela 3. Prosječne cijene odabranih proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva po proizvodima u trećem kvartalu 2012.

	Jedinica mjere	Prosječne cijene, eura	
		otkup	realizacija
Pšenica za zrno	kg	0,49	0,47
Raž za zrno	kg	0,50	0,51
Ječam za zrno	kg	0,61	0,59
Ovas za zrno	kg	0,76	0,55
Kukuruz u zrnu	kg	0,48	0,46
Heljda	kg	1,15	1,20
Zelena salata	kg	1,26	-
Spanać	kg	1,33	-
Krastavac sa otvorenog polja	kg	0,49	-
Paradajz sa otvorenog polja	kg	0,72	-
Svježa paprika (bez feferona)	kg	-	0,46
Boranija	kg	1,27	-
Blitva	kg	0,87	-
Krompir- I klasa	kg	0,35	-
Lubenica	kg	0,22	-
Jabuka	kg	0,73	-
Kruška	kg	0,84	-
Breskva	kg	1,10	0,80
Kajsija	kg	1,33	-
Šljiva	kg	0,96	-
Malina	kg	0,88	-
Borovnica I klasa	kg	0,77	-
Tovljena junad (starosti 8 -12 mjeseci)	kg	1,83	-
Junice (starosti manje od 3 godine)	kg	1,80	2,96
Krave muzare	kg	1,39	2,38
Junad (starosti manje od 3 godine)	kg	1,69	-
Telad	kg	2,80	2,87
Jagnjad	kg	2,57	-
Svježe mlijeko kravlje	lit.	0,32	0,38
Kokošija jaja	kom.	0,13	0,09
Kajmak (skorup)	kg	-	7,5
Meki sirevi	kg	-	2,49
Pastrmka	kg	-	3,98

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Mjesečnim statističkim istraživanjima prikupljaju se podaci o vrijednostima, količinama i prosječnim proizvođačkim cijenama proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Prikupljaju se podaci o količinama i vrijednostima otkupljenih poljoprivrednih proizvoda od individualnih proizvođača i preduzeća. Izvještaj o otkupu podnose preduzeća i zemljoradničke zadruge koje se bave otkupom poljoprivrednih proizvoda neposredno od individualnih proizvođača, u cilju prodaje i/ili prerade otkupljenih proizvoda. Izvještaj podnose i poslovne jedinice (otkupne stanice) u sastavu trgovinskih, industrijskih i drugih preduzeća, ukoliko vrše otkup poljoprivrednih proizvoda. Takođe, prikupljaju se i podaci o realizaciji (prodaji) poljoprivrednih proizvoda iz sopstvene proizvodnje poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga i jedinica koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom i prodajom, a nalaze se u sastavu nepoljoprivrednih preduzeća.

Obuhvat

Svrha istraživanja jeste prikupljanje podataka o prosječnim otkupnim i prodajnim proizvođačkim cijenama proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Kriterijum za obuhvat pravnih lica je broj radnika (od 2 i više zaposlena radnika).

Napominjemo da zbog kriterijuma za obuhvat dobijeni podaci ne predstavljaju ukupan otkup i realizaciju (prodaju) na teritoriji Crne Gore.

Izvještajni obrazac sadrži količine, vrijednosti i prosječne cijene.

Izvještajni obrazac sadržajno je usklađen sa Priručnikom statistike poljoprivrednih cijena EU-a (*Handbook for EU Agricultural Price Statistics, 2008*).

Definicije

Pod realizovanim količinama podrazumjevaju se isporuke poljoprivrednih proizvoda drugim preduzećima radi prerade i/ili prodaje. Isporuke prerađenih poljoprivrednih proizvoda daju se samo za one proizvode koji su dobijeni preradom sirovina sopstvene proizvodnje, isporuke sopstvenim prodavnicama koje vrše prodaju poljoprivrednih proizvoda na malo, neposrednu isporuku poljoprivrednih proizvoda na malo koju obavljaju proizvođači poljoprivrednih proizvoda izvan prodavnica, isporuke dotovljene i utovljene stoke (iskazuje se količina koja predstavlja prirast odnosno ostvarenu razliku u težini između nabavljenih i isporučenih grla stoke koja su kupljena od preduzeća, zadruge ili individualnih proizvođača u svrhu dostavljanja).

Ne smatraju se isporučenom količinom prerađeni proizvodi koji su izrađeni od sirovina nabavljenih od drugih preduzeća i individualnih proizvođača.

Vrijednosti realizovanih poljoprivrednih proizvoda predstavlja vrijednost isporučenih (prodatih) proizvoda iz sopstvene proizvodnje po prodajnim cijenama proizvođača. U vrijednost prodatih proizvoda uključuju se svi troškovi oko pripreme proizvoda za isporuku do mjesta utovara (sortiranje, pakovanje, dovoz do mjesta utovara i sl.). Vrijednost isporuke sopstvenim prodavnicama na malo obračunava se po prodajnim cijenama proizvođača (obračunske cijene, bez marže i poreza).

Pod otkupljenim količinama podrazumjevaju se one količine poljoprivrednih proizvoda koje su u toku izvještajnog mjeseca preuzete neposredno od individualnih proizvođača. Otkupljene količine obuhvataju sve vidove otkupa, uključujući i proizvode dobijene od kooperanata za

izvršene usluge, odnosno uloženi rad i sredstva kao i proizvode koji potiču iz ušura (vršidba, meljava, zamjena žita za brašno i dr). Žitarice sa vlagom iznad dozvoljene treba preračunati u suvo zrno, a zaklanu stoku i živinu u živu mjeru.

Vrijednost otkupa je izražena u cijenama po kojima preduzeća plaćaju otkupljene proizvode individualnim proizvođačima.

Premije koje individualni proizvođači dobijaju za isporučene proizvode nijesu uključene u vrijednost otkupa.

***Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814***

Saopštenje pripremila:
Nataša VOJINOVIĆ
Tel. +382- 20-231-004
contact@monstat.org